

[Johan Asmussen.]

det har noget praktisk formål at udtale sig i traktatform om de ting, som behandles her, så er det rigtigt at gøre det på den måde, så er det rigtigt, at Danmark må være med, og de uafhængige kan fuldt ud slutte op om den indstilling, som kommer til udtryk i det foreliggende forslag til beslutning. Også vi mener, at Danmark må være med til på denne måde at tegne trækene i Vesteuropas sociale ansigt.

Som det vist er blevet antydet, har det en særlig betydning, at Danmark nu skrider til at ratificere, idet det bliver som den femte af de undertegnende stater, hvorved man udløser gyldigheden af traktaten, dog notabene kun for de fem, der ratificerer.

Man har indtryk af, at når der er tale om ratifikation af traktater her i folketinget, er indstillingen den: nå ja, det drejer sig jo kun — med kun i gåseøjne — om ratifikation af en traktat; det er noget, vi ikke behøver at tage så tungt på; der behøver ikke at være så mange til stede i folketinget under behandlingen af en sag, som kun — stadig kun i gåseøjne — drejer sig om ratifikation af en traktat.

Det kan efter min mening ikke være rigtigt. Det må i virkeligheden være en af folketingets fornemste opgaver at tage stilling til traktater med fremmede stater, det må være en af de mest forpligtende opgaver, som er pålagt eller tillagt folketinget.

Der er, så vidt jeg kan se, tale om et ansvarsforhold til 3 sider. Der er for det første landets, regeringens og parlamentets fællesansvar udadtil, og der er som baggrund herfor regeringens ansvar over for folketinget med hensyn til den måde, hvorpå et sådant traktatforslag har været gennemarbejdet og bliver forelagt for folketinget; endelig, og ikke mindst, er der folketingets eget ansvar med hensyn til den måde, hvorpå en sådan traktatratifikation behandles, den grundighed, den omhu — for ikke rent ud at sige den alvor — hvormed en sådan sag behandles.

Jeg er ikke i tvivl om, at folketinget og dets medlemmer i høj grad er og altid har været indstillet på at leve op til et sådant ansvar, er indstillet på at behandle også disse traktatratifikationer med den omhu og den grundighed, som de kræver, og som naturligvis forventes fra de staters side, der

deltager i traktaterne. På den anden side har jeg et temmelig tydeligt indtryk af — og indtrykket er ikke af helt ny dato, selv om jeg jo selv er af temmelig ny dato i det høje ting — at folketinget i overordentlig mange tilfælde vistnok, for at sige det mildt, ikke har haft tilstrækkelig mulighed for at behandle denne slags sager med den omhu og grundighed, som de kræver, hvis de skal tages alvorligt, hvad de naturligvis skal.

Det er mit indtryk, at man ofte ser sådan på det fra regeringens, fra ministeriernes side, at det drejer sig om en rutinesag. Det er mit indtryk, at sagerne, tilsyneladende i hvert fald, bærer et sådant præg, når de kommer til folketinget, og det er derfor også mit indtryk, at det for folketinget let kan blive en rutinesag at ekspedere en sådan traktat og dens ratifikation videre. Jeg bruger med vilje ordet „ekspedere“, for det forekommer mig, at disse tilfælde kan indrangeres blandt dem, der gør, at folketinget jævnlige betegnes som et ekspeditionskontor. Det er vel også det, der fører til, at en sådan ratifikations sag kommer frem i folketinget i en periode, der med mere eller mindre rene ord i aviserne er blevet betegnet som en agurketid. Jeg mener at turde sige, at det vistnok er anderledes i andre lande. Jeg har indtryk af, at man både i Sverige, i Norge og i hvert fald i Vesttyskland i de respektive parlamenter tager ganske anderledes alvorligt og grundigt på behandlingen af traktatratifikationer.

Det grundlag, folketinget står på i disse sager, er jo grundlovens § 19, der kræver folketingets samtykke, bl. a. til indgåelse af en traktat som denne, og det kan derfor måske ikke være helt irrelevant at minde om nogle linjer i forfatningskommissionens betænkning af 1946, side 29, i tilknytning til den pågældende grundlovsparagraf. Jeg beder om tilladelse til at anføre nogle citater. Det hedder her, at i 1920 blev rigsdagens samtykke gjort til hovedreglen.

„Herved fik rigsdagen større beføjelser i udenrigspolitisk henseende, end den hidtil havde haft.“

Og det hedder videre:

„Det er praktisk udelukket, at hele rigsdagen kan medvirke ved internationale forhandlinger eller ved udarbejdelsen af forhandlingsdelegationers instrukser.“